

David devant Bethsabée
Par Marc Chagall

Controverse autour du Roi David

David et Bethsabée

Le Roi David envoie Uri au front se faire tuer et épouse sa femme Bethsabée. Le Talmud affirme étonnamment que cela ne doit pas être considéré comme une faute de sa part.

תהילים, פרק כו

ב בְּחַגְנֵי יְהוָה וְנִסְנִי; צְרוּפָה (צָרְפָּה) כְּלִיּוֹתַי וְלִבִּי.

תהילים, פרק נא

ה כִּי-פָשַׁעִי, אָנִי אֹדְעַ; וְחַטָּאתַי נִגְדֵי תָמִיד.

Psaumes, chapitre 26

2) Scrute-moi, Eternel, mets-moi à l'épreuve, sonde mes reins et mon cœur.

Psaumes, chapitre 51

5) Car je reconnais mes fautes, et mon péché est sans cesse sous mes regards.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף נו עמוד א

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל האומר דוד חטא - אינו אלא טועה, שנאמר (שמואל א' יח) ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו וגו', אפשר חטא בא לידו ושכינה עמו? אלא מה אני מקיים (שמואל ב' יב) מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע - שביקש לעשות ולא עשה. אמר רב: רבי דאתי מדוד מהפך ודריש בזכותיה דדוד; מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע רבי אומר: משונה רעה זו מכל רעות שבתורה, שכל רעות שבתורה כתיב בהו ויעש וכאן כתיב לעשות - שביקש לעשות ולא עשה.

(שמואל ב' יב) את אוריה החתי הכית בחרב - שהיה לך לדונו בסנהדרין ולא דנת. ואת אשתו לקחת לך לאשה - ליקוחין יש לך בה. דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, שנאמר (שמואל א' יז) ואת עשרת חריצי החלב האלה תביא לשר האלף ואת אחיך תפקד לשלום ואת ערבתם תקח. מאי ערבתם? תני רב יוסף: דברים המעורבים בינו לבינה.

(שמואל ב' יב) ואתו הרגת בחרב בני עמון, מה חרב בני עמון אי אתה נענש עליו - אף אוריה החתי אי אתה נענש עליו. מאי טעמא - מורד במלכות הוה, דאמר ליה (שמואל ב' יא) ואדני יואב ועבדי אדני על פני השדה חנים.

■ רש"י מסכת שבת דף נו עמוד א

דוד חטא - בבת שבע, קודם שקבלה גט.

שבקש - לשכב עמה קודם שקבלה גט שהיה בעלה שולח לה מן המלחמה, שאם ימות לא תיזקק ליבום, או שמא יהרג ואין מעיד עליו, ותתעגן אשתו, או שמא יהא שבוי, כדאמרין לקמן: כל היוצא למלחמת בית דוד כו'.
משונה רעה זו - בכתיבתה ובלשונוה.
שהיה לך לדונו - על שמרד במלכות, כדלקמן.
ליקוחין יש לך בה - קדושין תופסין בה, שאינה אשת איש, כדשמואל כו'.
גט כריתות - על תנאי, שאם ימות תהא מגורשת מעכשיו, ופעמים שהוא טרוד בצאתו, ושולחו מן המלחמה.
ואדוני יואב - לאו אורח ארעא לקבל עליו מרות אחרים בפני המלך.

Talmud Bavli, Traité Shabbat, page 56A

Quiconque soutient que **David a péché** se trompe, car il est dit *il réussissait dans toutes les entreprises et l'Éternel était avec lui* (Samuel I, 18; 14). Est-il pensable que la présence divine soit demeurée avec lui, s'il avait commis une faute? Mais comment expliquer dans ce cas le passage *'pourquoi donc as-tu méprisé la parole de l'Éternel pour faire ce qui est mal à ses yeux?'* David **a eu l'intention** de le faire, mais ne l'a pas fait. Rav enseigne: Puisque Rabbi est un rejeton de David, il a renversé la situation et l'a jugée favorablement. Pourquoi *donc as-tu méprisé la parole de l'Éternel pour faire ce qui est mal à ses yeux?* Ce mal dont il est question ici, dit Rabbi, **est différent** de toutes les mauvaises actions dont parle la Torah. En effet, il est écrit généralement *et il fit ce qui est mal*, alors que là, il est écrit *pour faire*. Cela signifie que David a eu l'intention de le faire, mais ne l'a pas fait.

Tu as frappé de l'épée Uri, le hittite : **tu aurais dû le faire juger** par le Sanhédrin, et tu ne l'as pas fait. *Tu as pris sa femme pour en faire ta femme* : **tu avais le droit de la prendre**. Rabbi Samuel fils de Nahmani a dit au nom de Rabbi Yonathan: quiconque de l'armée de David allait à la guerre, devait remettre à son épouse **un acte de divorce**, car il est écrit *porte ces dix fromages au chef de leur division. Tu verras si tes frères se portent bien et tu prendras d'eux leurs gages* (Samuel I, 17; 18). Leurs gages, enseigne Rabbi Yossef, ce sont leurs contrats de mariage.

Tu l'as tué par l'épée des fils d'Ammon (Samuel II, 12; 9) : de même que tu n'as pas été puni pour avoir détruit les fils d'Ammon, tu ne le seras pas pour avoir fait tuer Uri le hittite, parce qu'il s'est rebellé contre la royauté. En effet, il est marqué **mon seigneur Joab et les serviteurs de mon seigneur campent en rase campagne, et moi je rentrerais dans ma maison!** (Samuel II, 11; 11).

▪ Commentaire de Rachi

David a péché : avec Bethsabée, avant qu'elle ne reçoive l'acte de divorce

A eu l'intention : d'avoir un rapport, avant qu'elle ne reçoive l'acte de divorce

Est différent : dans sa forme et dans son fond

Tu aurais dû le faire juger : sur le fait qu'il s'est rebellé contre le roi

Tu avais le droit de la prendre : l'acte de mariage était valable, puisqu'il ne s'agit pas d'une femme adultérine

Un acte de divorce : conditionnel, dans le cas où le mari meurt, elle est divorcée rétroactivement. Certaine fois, il était occupé à préparer son départ et l'envoyait du front.

Mon seigneur Joab : ce n'est pas convenable de reconnaître allégeance devant le roi, à une autre personne que le roi lui-même.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נב, ב
 כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו

Talmud Bavli, Traité Shabbat, page 56A

Quiconque est plus grand que son prochain son mauvais penchant est plus grand que le sien également.

Source: http://kodesh.snunit.k12.il/b/l/12105_056a.htm; http://kodesh.snunit.k12.il/b/l/12605_052a.htm